

Statsministerens kontor
Finansdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Olje- og energidepartementet

Kopi

Finanskomiteen
Energi- og miljøkomiteen

Oslo, 15. februar 2022

Innspill til regjeringens statsbudsjett for 2023

Dette er et felles innspill fra 27 miljø-, forbruker-, arbeidstaker- og bransjeorganisasjoner til satsinger i statsbudsjettet for 2023.

Vi ber regjeringen i statsbudsjettet for 2023 bevilge 1 milliard kroner til å støtte velprøvde og modne energitiltak i husholdninger, og herunder borettslag og sameier. I tillegg ber vi om egne målrettede ordninger for energitiltak i næringsbygg, kommuner og landbruk.

Energitiltak i bygg kan raskt frigjøre kraft, rett og slett ved å bruke mindre og produsere mer selv. Det er den raskeste veien til å unngå kraftkrise og fremtidige strømprissjokk for husholdninger og næringsliv. Trinnvise energitiltak i eksisterende bygg kan frigjøre store mengder fornybar strøm som kan benyttes til å fase ut fossil energibruk, og tilrettelegge for ny klimavennlig industri.

Én milliard til varige tiltak for å sikre husholdningene mot nye strømprissjokk

Den politiske viljen har denne vinteren vært stor for å hjelpe husholdningene med akutte tiltak mot rekordhøye strømpriser. Det har vært nødvendig. Vi ber om at regjeringen også bevilger midler til varige tiltak som energieffektivisering og egenproduksjon, slik at akutte tiltak hver vinter ikke blir den nye normalen. Økonomisk støtte bør kombineres med gunstige klimalån fra Husbanken og rådgivning til husholdningene for at ordningene skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av inntekt.

Offentlig støtte vil normalt utløse privat kapital i størrelsesorden 1 til 4. Det vil si at én milliard kroner i støtte utløser om lag 4 milliarder kroner i private investeringer. Én milliard i støtte til energitiltak i husholdningene vil da også gi om lag 0,5 TWh frigjort kraft årlig, og 5 TWh over en 10-års periode.

Mål om 10 TWh energisparing i bygg i 2030

Vi har store forventninger til at regjeringen leverer *en plan med et sett tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg*¹. Målet ble først introdusert ved behandling av energimeldingen i juni 2016. Tiden til 2030 er kort, så regjeringen må i statsbudsjettet for 2023 komme med kraftfulle tiltak og virkemidler. Vi vil også fremheve at det er behov for økonomiske virkemidler rettet mot næringsbygg, kommunale bygg og landbruksbygg.

Å bruke økonomiske virkemidler for å stimulere etterspørsel i markedet vil virke raskt slik at regjeringen kan oppnå store og målbare resultater allerede denne stortingsperioden. Å vurdere nye virkemidler og reguleringer er også viktig, men det tar tid, og vil først og fremst ha betydning for å nå mål for energisparing og egenproduksjon i bygg på lengre sikt.

---

¹ Verbalvedtak i budsjettforlik mellom AP/SP og SV 2022, 29. november 2021

10 - 15 TWh er et potensial som raskt kan frigjøres

NVE har gjennomført analyser som viser et lønnsomt potensial på 10 - 15 TWh energieffektivisering i eksisterende bygg med en strømpris på 1 krone per kWh. I tillegg er det et betydelig potensial for lokal energiproduksjon fra varmepumper og solenergi i bygg. NVE har beregnet det teknisk-økonomiske potensialet for redusert energibruk knyttet til økt bruk av varmepumper til 5 TWh per år. NVE forventer i sin langsiktige markedsanalyse at det vil bli installert 7 TWh solkraft innen 2040.

Selv om mange av tiltakene er lønnsomme, vil de ikke nødvendigvis og automatisk bli gjennomført. Grunner til dette kan være at energieffektiviseringstiltak kan ha en høy investeringskostnad og lang tilbakebetalingstid, beslutningstakerne kan mangle informasjon, eller det kan være andre barrierer som hindrer at lønnsomme energitiltak realiseres.

Hvordan kan vi unngå kraftunderskudd?

Ifølge Statnett sine prognoser kan det norske kraftoverskuddet være spist opp i løpet av 2026, og Sør-Norge kan få kraftunderskudd. Et kraftunderskudd vil få negative konsekvenser for husholdninger, landbruk, kommuner og næringsliv.

God forsyningsikkerhet innebærer minst 10 prosent kraftoverskudd i et normalår. Det må handles raskt for å få i gang tiltak som gir bedret kraftbalanse i denne stortingsperioden. I denne situasjonen kan trinnvise energitiltak i eksisterende bygg bidra til å unngå et kraftunderskudd, i tillegg til at husholdningene og andre blir mindre sårbare mot høye strømpriser.

Ny vannkraft og vindkraft i stor skala tar tid fordi det krever planlegging, utredning og nettutbygging, der nasjonale og lokale myndigheter må bli enige. Utbygging av ny kraftproduksjon kan også være konfliktfylt, og kan ha negative naturkonsekvenser.

En satsing på energieffektivisering og egenproduksjon i bygg kan komme mye raskere i gang siden man ikke er avhengig av langvarige reguleringsprosesser eller teknologiutvikling. Det krever imidlertid økonomiske insentiver som stimulerer etterspørselssiden i markedet, og vi ber regjeringen i statsbudsjettet for 2023 sette av 1 milliard kroner til å støtte velprøvde og modne energitiltak i husholdninger, og herunder borettslag og sameier. I tillegg ber vi om egne målrettede ordninger for energitiltak i næringsbygg, kommuner og landbruk.

Med vennlig hilsen

Truls Gulowsen, leder, Naturvernforbundet

Simon Balsnes, 1. nestleder, Natur og Ungdom

Jon Evang, fagansvarlig energi, Zero

Anja Bakken Riise, leder, Framtiden i våre hender

Frode Pleym, leder, Greenpeace Norge

Christian Eriksen, fagsjef, Bellona

Karoline Andaur, generalsekretær WWF Verdens naturfond

Bård Folke Fredriksen, adm. dir, Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL)

Morten Andreas Meyer, generalsekretær, Huseierne

Tone Tellevik Dahl, adm.dir., Norsk Eiendom

Daniel K. Siraj, konsernsjef, OBOS

Jørgen Leegaard, dir. samfunnspolitikk, Byggenæringens Landsforening (BNL)

Tore Strandskog, dir. næringspolitikk, Nelfo, en landsforening i NHO

Jan Olav Andersen, forbundsleder, EI og IT Forbundet

Trond Markussen, president, Norges ingeniør og teknologorganisasjon (NITO)

Rolf Iver Mytting Hagemoen, daglig leder, Norsk Varmepumpeforening

Jøns Sjøgren, adm.dir., Byggevareindustriens Forening

Frank Jægtnes, adm.dir., Elektroforeningen

Thor Lexow, adm.dir., VKE – Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi

Marianne W. Røiseland, adm.dir., Rørentreprenørene Norge

Frank Ivar Andersen, leder politisk avdeling, Byggmesterforbundet

Trine Kopstad Berentsen, CEO, Solenergiklyngen

Hilde Widerøe Wibe, daglig leder, Norske Trevarer

Einar Østhassel, fagsjef brønn- og spesialboring, Maskinentreprenørenes forbund (MEF)

Marianne W. Røiseland, adm.dir., Rørentreprenørene Norge

Jarle Sørås, styreleder, Norsk solenergiforening

Ragnhild Bjelland-Hanley, seniorrådgiver, Norges Vel